

Република Србија
Агенција за спречавање корупције

Пријава кршења закона из надлежности Агенције

Поштовани,

Верујемо да је у вези са чињеницама на које се односи ова пријава Агенција већ покренула поступак по службеној дужности пре пет дана, пошто на основу уговора, чија је вредност 1.042.800,00 динара са ПДВ на годишњем нивоу, има приступ бази новинске агенције ТАНЈУГ (<https://jnportal.ujn.gov.rs/contract-eo/1698953>), а управо ова новинска агенција је пренела вест (https://www.rtv.rs/sr_ci/drustvo/bratina-i-stankovic-nastavak-akademske-godine-sustinski-znacajan-za-obrazovni-sistem_1629861.html) у којој је повреда Закона о спречавању корупције детаљно описана.

Опис чињеница:

У вести се наводи да су се 22. маја 2025. министар информисања и телекомуникација Борис Братина и министар просвете Дејан Вук Станковић састали да би размотрили унапређење сарадње између два ресора и констатовали да је обезбеђивање континуитета академске године од суштинског значаја за стабилност образовног система. Двојица министара су се усагласили да је неопходно покретање отвореног и одговорног друштвеног дијалога ради превазилажења насталих тензија. Братина и Станковић су дошли до закључка да постоји широк простор за даље институционално повезивање, као и да ће у наредном периоду сарадња бити настављена са циљем да се образовни систем Србије у потпуности прилагоди савременим технолошким изазовима и потребама друштва. Све то је саопштило Министарство информисања и телекомуникација.

Исто Министарство је саопштило да је „током састанка Станковић званично приступио Покрету за народ и државу и истакао да је то "природан корак за свакога ко верује у снагу знања, јединства и напретка Србије". Наводи се да је Братина рекао да Покрет за народ и државу не дели и не руши, већ сабира и гради. "Окупљајући појединце и организације који верују у стабилну, јаку и суверену Србију, он постаје симбол народног јединства и одлучности да се заједно боримо за бољу будућност наше државе, штитећи националне интересе и унапређујући живот сваког грађанина", рекао је Братина.

Покрет за народ и државу је повезано правно лице са министром Братином, мада нису познати сви детаљи (нпр. да ли врши неку функцију у удружењу). Његово име је наведено на списку „чланова иницијативног одбора“ за оснивање Покрета. <https://www.politika.rs/scc/clanak/668665/ko-cini-inicijativni-odbor-za-osnivanje-pokreta>

Покрет за народ и државу је регистрован као удружење, чије оснивање је најавио политички субјект – Српска напредна странка: „Председник Вучевић додао је да је Српска напредна странка подржала предлог председника Вучића

да Српска напредна странка узме учешће у формирању Покрета за народ и државу односно Народног покрета.“ – изјава председника СНС од 27.5.2023.

<https://www.sns.org.rs/novosti/vesti/vucevic-sns-ce-i-dalje-bit-motor-razvoja-srbije>

Недавно је исти политички субјект организовао јавни скуп у Нишу, на којем је било организовано учлањивање грађана у поменути Покрет, што додатно указује да је .

<https://www.politika.rs/scc/clanak/678172/veliko-interesovanje-gradana-za-pristupanje-pokretu-za-narod-i-drzavu>

Напомена: ништа од описаног није забрањено политичком субјекту и није предмет пријаве могућег кршења закона из надлежности Агенције. Ови подаци су наведени само из разлога да би се показало да је поменуто удружење повезано лице са политичким субјектом – Српска напредна странка, мада је непознато да ли постоји и неки формални вид повезаности, изузев логистичке и промотивне.

Правни значај описаних чињеница:

Два министра немају законске препреке да, као грађани, буду оснивачи, чланови, или да подржавају удружења или неформалне облике организовања. Спорно је да то чине коришћењем јавне функције и јавних ресурса.

У овом случају су јавни ресурси коришћени на следеће начине:

- Спровођење активности које се тичу удружења у просторијама Министарства (министар Братина)
- Додатно медијско промовисање ове активности од стране Министарства (министар Братина и евентуално други јавни функционери који имају овлашћења у вези са извештавањем о активностима Министарства)
- Спровођење активности које се тичу удружења у оквиру вршења службене дужности (министри Братина и Станковић)

Поред наведеног, постоји могућност да су јавни ресурси индиректно коришћени и за промоцију политичког субјекта (Српска напредна странка), уколико Агенција утврди да се Покрет за народ и државу може сматрати повезаним лицем са политичким субјектом. Такође, постоји перцепција да су и сами министри Братина и Станковић повезани или да се налазе у односу зависности према истом политичком субјекту, будући да су изабрани на јавну функцију од стране групе народних посланика у којој већину чине управо представници СНС.

Закон о спречавању корупције, у члану 40, забрањује јавном функционеру да јавни интерес подреди приватном и обавезује јавне функционере да се придржавају прописа који уређују њихова права и обавезе и да стварају и одржавају поверење грађана у савесно и одговорно обављање јавне функције.

Такође, у истом члану је прописано да јавни функционер не сме бити зависан од лица која би могла да утичу на његову непристрасност, нити да користи јавну функцију зарад стицања било какве користи или погодности за себе или повезано лице.

У члану 41. је дефинисан сукоб интереса, као ситуација у којој јавни функционер има приватни интерес који утиче, може да утиче или изгледа као да утиче на обављање јавне функције, а приватни интерес је било каква корист за јавног функционера или повезано лице. Повезано са тим, постоји дужност јавног функционера да се обрати Агенцији у вези са сумњом у постојање сукоба јавног и приватног интереса.

У оквиру члана 50. је прописана забрана јавним функционерима да користе јавне ресурсе за промоцију политичког субјекта.

Поднето електронском поштом: 28.5.2025.

Тим за мониторинг изборне кампање

Транспарентност Србија